

SETMANARI DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya**Sortirà los Dissaptes****PREUS DE SUSCRIPCIÓ:**

En Barcelona, Ptas. 1'00 trimestre.
 Fora ciutat... » 1'50 »
 Extranjer y Ultramar... » 10'00 l' any.

Director, DON JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
 Carrer de la Unió, 2, botiga

PREUS DE CADA NÚMERO:

Número corrent... 0'10 Ptas.
 » atrassats... 0'15 »
 » » pera los
 no suscrits... 0'20 »

AVANT...

Lo Sr. Rufart, concejal de nostre Ajuntament, presentá l' altre día á la comissió de Governació de la qu' ell ne forma part, una proposició que 'ns ompli l' esperit de alegría y satisfacció. Y no n' hi havia per menos.

Lo plan del Sr. Rufart es que 'l Ajuntament arrendi per un llarch nombre d' anys lo Teatro Principal; que en sas dependencias s' hi estableixquin classes de declamació castellana y catalana, que hi hagi classe hont se ensenyi música regional (catalana) ab preferencia á las altres, que 'l mateix teatro pugui servir per las representacions d' obras líricas catalanas executadas per los alumnos del mateix conservatori, alternant las obras d' aquesta índole ab altrás nacionals y extrangeras.

No duptém que 'ls demés individus que la citada comissió forman, no deixarán de portar á cap la idea que molt somerament exposá lo Sr. Rufart. Ella es patriótica, catalana; porta en sa virtualitat lo foment y per conseqüencia lo estudi de nostra bellíssima música, la única d' Espanya que pot crear la ópera propia y nos donará sos resultats pràctichs si aquests se salvan de camarillas y favoritismes que per tot súran.

Aixís, seria nostra regió la primera que en qüestió d' art aixequi lo pendó de independència, fent véurer que la ópera espanyola, tal com la entenen los castellans y algú que no ho es, es

impossible si s' ha de sentar sobre la riquesa de sos cants populars.

Catalunya es la única que aixó pot fer, y aixó estém segurs farà si la idea del Sr. Rufart es aprobada per nostre Ajuntament.

Vingui la aprobació y pássis desseguida á la realisació de sos extrems; vingui lo nomenament de persona idónea y per tots reconeguda y respectada; pórtintse sos actes ab imparcialitat y guiats per la justícia, fásiss véurer d' una manera palpable que la creació d' aquest centre de ensenyansa artística no ha sigut tant sols per afavorir ni per repartir mercès á aquell ni á aquest, sino que á la seva concepció hi prengué part l' amor á Catalunya.

Si aixís resulta, *Lo Teatro Regional* anticipadament dona la més coral felicitació al senyor Rufart primer y als demés individus que componen la comissió de Governació.

Nosaltres, sols podém dir portats per nostre inextingible amor á Catalunya, que estém disposats á ajudar á tot lo que tendeixi á sa dignificació per colocarla en lolloch que de dret li correspon. Mentres aquest instant arribi, sols nos queda dir ab tota la forsa de una convicció ferma y arrelada en nostra manera de pensar:

¡Avant, Catalunya!—C.

COSAS ESTRANYAS

(Continuació)

La festa que ab més esplendor celebra 'l mon catòlich es sens dupte, la Pascua de Resurrecció. La ale-

gría, el *Hossanna* que 'l mon enter esclatà donant exida als més nobles sentiments religiosos de la humanitat, se déuhen á una dona que portada per lo intens y sagrat amor que consumia son pit, fou la primera que visità lo sepulcre del Senyor. ¿Quí la acompanyava en sa carrerra de tristos y vius recorts? ¿Quí compartí la amarga pena que son cor trencava, y qui demostrà tenir la ànima tan ferma y disposta á tot lo que fos necessari fer per véurer lo cos del Redemptor? ¿Ahont eran los deixebles que tant estimavan á son Mestre y 's deyan propagandistas de la doctrina de Jesú-Christ? Eran María Magdalena, María Salomé y María mare de Jaume; eran tres donas que trucavan á la porta del sepulcre guiantlas tant sols l' esperit que en sas predicacions las inculcà son Mestre. Donas fóren las que regant lo camí de llágrimas acompanyaren á Jesús al Calvari; donas fóren las que reculliren l' últim suspir d' aquell que podent tenir un sol per corona y un tro no per sitial, tingué sols una creu de fusta y corona de espinas circundá son cap, ensangrentant son front; eran donas las que no fent cas de las burlas de la inmundada soldadesca seguiren fermes lo llarch camí de la amargura quan los homes, menys lo mes fort com Sant Pere y 'l mes estimat com Sant Joan lo deixaren ó l' abandonaren paulatinament. Eran donas las que seguiren la religió del cor; que van servir, estimar y seguir á Jesús fins al últim instant de sa preciosa existencia, y que en aquest dia, aniversari celebrat per nosaltres ab tanta pompa, se las hi deu lo armoniós himne que l'univers aixeca per la resurrecció del Senyor. En fi; Mr. Clement ho diu: *du sein de la Vierge est sortie la lumiere du monde par la bouche de la Madaleine a été annoncée aux disciples constituant la primitive Eglise la nouvelle de la resurrection.*

Ja demostrat está que la exclusió de las donas en las funcions musicals que dintre la esglesia se celebran está faltat de base històrica, ja que Mr. Clement ho ha dit: de la verge va sortí la llum del mon; la Magdalena anuncia la fundació de la primitiva esglesia anunciant la Resurrecció.»

Altre prova de que no tant sols dintre l' esglesia hi prenian part las donas sino qu' ellas forman part integrant de las més grans epopeyas de nostra religió, nos la facilitarà Mr. Marcillac en sa obra; *La música religiosa*, quant diu, parlant de 'ls primers temps de la música y de 'ls elements que la constituïan: veiem á Moises després d' haver passat lo mar Roig, cantar ab los homes un himne en acció de gracias; mentres que María al devant de las donas que timbals portavan, entonavan lo mateix cant acompanyantse ab sos instruments de música.

Ab axó n' hi ha be prou per patentisá de una manera evident y palpable que 'l fet d' excloure las donas de la esglesia no te rahó de ser baix lo punt de vista històric, ja que si descartém de nostres misteris aquest element, poch podríam cantar alabansas á la Verge envoltadas en la finisima y delicada flayre de las flors del mes de maig; poch podríam donar exida á 'ls sentiments de nostra ànima cristiana saturada pe 'ls dolsos recorts de la qui ho es tot, si no recordéssim que en mitj de 'ls llams que futejavan l' espay; sentint lo terratremol del tró; apagarse 'l sol al mitj del

dia; enderrocarse entorn del Calvari monts enters en busca de lo ignot; si no recordéssim, repeteixo, que al peu de la creu *Stabat mater dolorosa*.

Si la historia nos demostra que las donas han sigut sempre las que mes relléu han donat á las festas celebradas dintre l' esglesia ¿per qué ara se las exclou, se las rebutja de las solemnitats, y se las accepta y se las desitja quan te que manifestarse ab tot l' esplendor de sa forma primitiva, la música sagrada? ¿Per qué s' accepta sa cooperació quan se tracta de presentar plena massa choral, formada més de veus de dona que de home, en certas composicions modernes que tant se van popularisant per tot arréu? ¿Per qué s' accepta sa ajuda quan lo florit mes de maig arriba ple de perfumadas flors per entornar los himnes que á la Verge van dirigits? ¿Per qué se las accepta, en fi, quan en las funcions ordinarias se canta lo rosari ab acompanyament d' orga?

Si existeix motiu per no volguer dintre la esglesia la veu de la dona prohibeix en absolut que, encara que així y tot seria desconèixer la historia de la música religiosa, seria al menys més lògich y mes consequent. Pero tenint lo consentiment per una nota, te que cedirse per una melodia y tenintlo per una melodia te que cedirse per una composició, si la prohibició no está apoyada en rahons qu' estiguin en concordança en nostra litúrgia.

Mes tots los actes están en favor d'aquesta, admitint las donas en las funcions religioses com també ho están en armonia ab l' esperit que integra la base fundamental de nostra democrática religió. O sino ¿eran homes tant sols los que, segons en mon pobre concepte versions equivocadas prengué origen la música religiosa, s' aculliren en lo fosch vuit de las catacumbas per evocar á son Déu la mes fervorosa de las plegarias nascudas per la inextingible fé, per la puresa de nostre dogma catòlich?

No, no. Per aixó he dit que la forma més indicada y que responia més á la sublimitat de son objecte, era la choral puig hi cap en ella tant la veu del potentat que 's reclina en cuxins de seda, com la del pobre, que s' ajonolla en la dura y freda pedra, unintlos á tots lo llas de la fé, igualantlos la mancomunitat de ideas, y donant tots á l' hora la ofrena de sos cors.

Somerament y de una manera incorrecta he demostrat la falta de rahó històrica en que 's funda la prohibició eclesiástica avants mentada, presentant lo paper importantíssim que en nostra religió ha tocat á las donas.

Y ara passaré intentant demostrar lo perjudicial que es mirada baix lo punt de vista artístich-musical.

ARMANDO DE LA FLORIDA

(Seguirá).

Un niu d' aucells

A MON AMICH JOSEPH MARIA POUS

¡Que boniohs!

Quan era infantó gosava
entre tots los meus companys,
tocant á enflarme als arbres,

d'una fama colossal.

Un matí de primavera

á trench d'auba 'm vaig llevar

y ab mos amichs vaig anarme

per follá un niu de pardals.

Aquell dia mon cor verge

no se com va enamorar's,

puig inconcient estimava

á una nina angelical.

Los companys que ab mi venían

al veurem tot capficat;

—¿Qué tens?—varen preguntarme.

Del marge del alsinar

lo niu de la quarta branca

algun brivall t'ha follat?

Mes, no pot ser; á aquell arbre

sols tu t'hi pots enfilar—

mos companys van prosseguirne

vers l'arbreda encaminats.

II

Lo sol ab pausa naixia,

ab sos raigs d'or divinals;

de pler lo meu cor s'omplia.

¡Tot era amor, tot poesia!

Ditxosos quinz' anys cabals.

Enjogassat bressolava

lo cefir las flors del prat.

Cada volta que 'm besava

un sospir se 'm escapava.

¡Quants de sospirs he llensat!

Dintre l'ánima sentia

molta angoixa y desconsol,

com l'aucell que pert s'aymia

y al trovars' sens companyia

llensa al vent notas de dol.

Pro quan mes absorit estava

me distreu un cant festiu;

miro y veig que rellava

ab notas que m'encisava

un rossinyol dintre 'l niu.

Per tal trova inesperada

á mos companys saltá 'l cor,

puig al ser á la brancada

una cosa mes preuhada

no ha fet may lo Creador.

III

¡Qué bell! ¡Qu'hermós panorama

á mon entorn descubria!

Semblava talmént trovarme

en lo cel. ¡Ab quina ditxa

als de baix jo contemplava!

Als fills, l'aymant y l'aymia.

¡Natura, la gran Natura!

jo 't proclamo sapientíssima.

Tapat per las verdas fullas

y ab tres branquetes juntadas

teixida ab quatre palletas

l'aucellet guarneix sa casa:

l'aymant ab cantadas doílas

y la incitadora aymada

per las brancas brincant sempre

inspira pura estimansa.

Goígs, planys, plahers y amarguras,

quant d'amor, quanta tendresa

l'aucell y l'aucella passan,

sentne sa vida un gran poema,

un abisme y una gloria

retratada per ma mestra,

per eixa ma imperceptible,

la mare Naturalesa!

JOAN RUIZ MONTANÉ.

Teatro Catalá

ROMEA

La pega d'en Llatser es un monólech del senyor Ayné y Rabell, que representá l'actor Capdevila, lo dia del seu benefici. Mes que monólech, es lo que vulgarment se'n diu un vers llarch, en lo que un atacador de pega explica las sevas desditjas.

Hi ha en la obreta del senyor Ayné alguns tochs ben trobats, si be s'hi troba á faltar aquell pols de sal imprescindible en aquesta mena de treballs.

Lo senyor Capdevila caracterisá bé lo personatge y recitá lo monólech com ell sab ferho.

La tunda es una pessa que va estrenarse també la mateixa nit y de la que es autor don F. Armengol y Fonseré.

Lo públich va comprendre desseguida que l'autor era nou en lo teatro, y va perdonarli de bon grat las inexperiencias que 's notan en la seva producció, que per altre part te alguna situació graciosa.

De manera qu' es una tunda que 'l públich va rébre ab agrado, lo cual no acostuma á succehir gayre sovint.

En lo desempenyo hi prengueren part la senyora Clemente (A.) y los senyors Fernandez, Balsi y lo beneficiat.

Tant lo senyor Ayné com lo senyor Armengol, foren cridats al palco escénich.

NOVETATS

C. Gumá ha escrit un juguet cómic tilulat *Lo primer dia*, per lo que ha compost tres números de música lo mestre Gimenez.

L'argument de la obra está basat en las peripecias que passa un nuvi lo primer dia de casat. Es ben trovat l'enredo sobre 'l que gira l'acció de la obra, hi ha algunas escenas xistosas que exitaren la hilaritat del públich y está dialogada ab molta facilitat.

En quan á la música, es vritat que conté alguns motius agradables; pero 's nota en tota ella la falta de viresa y expressió que caracterisan aquesta classe de produccions.

De totas maneres es de aplaudir al senyors Gumá y Gimenez l'haver tornat á portar á la escena la sarsuela catalana, de tant temps olvidada y no certament per falta de autors ni de compositors.

En la execució de *Lo primer dia*, s'hi vejé bona voluntat per part dels actors que la representaren.

M. B.

Nostres Corresponsals

THERMIDOR

Madrid 13 Febrer.

Sr. Director de LO TEATRO REGIONAL.

L'estreno en lo teatro de la Princesa del drama de Victorià Sardou, titolat *Thermidor*, ha sigut judicat *à priori* y objecte de moltes controvèrsies entre poetas, crítics y acadèmichs. Una part de la premsa obehint a la consigna de donar gran-bombo a l'obra y fer sensació, com are 's diu, ha suscitad una polémica respecte a la paraula *estreno* donant peu a sos contrincants, per negar la virginitat a las obras ja estrenadas, encare que son estreno hagi tingut lloch en altre pays y en altre idioma. Las réplicas han portat a la palestra la paraula *reprise* que usan los francesos quan se tracta d'una obra ja estrenada y si be la idea que representa aquesta paraula sembla acomodar-se mes al fet de la cosa, hi ha la dificultat, segons alguns acadèmichs, de no existir una equivalencia exacta en lo diccionari espanyol, y a fi de no augmentar mes los galicismes, s'ha tractat de buscarne una de gráfica en la rica llengua de Cervantes.

Donant cadascú una cullerada en aquest certamen lingüístich, Campoamor, Alcalá Galiano, la Pardo de Bazán y altres han proposat las paraulas *vice-extreno*, *reestreno*, *renovación*, *revisión*, etc., etc., quedant al fi en que cap d'aquestas paraulas espresa la idea desitjada. En catalá ja seria mes facil trobarla y quan existeixi una academia d'aquesta llengua, jo li proposaré la paraula *represa* y així sabré de que's tracta quan llegiré en los anuncis teatrals: Avuy tindrà lloch la *represa* de la comedia tal, no representada fa tants anys, etc., etc.

Jo estich d'acort ab los que opinan que l'estreno d'una traducció no es l'estreno de la obra traduïda, puig si la traducció es fidel, es l'obra mateixa, y si es la mateixa y ja ha sigut estrenada, no pot estrenarse duas voltas, aixis com un pá no pot encetar-se duas vegadas. ¿Que diriam d'un trajo que havent sigut estrenat a París lo portessin a Espanya y tenyintlo d'un altre color, nos lo volguessen vendre per nou per lo sol fet d'esser tenyit?

La paradoxa del estreno 'm recorda un d'aquells ardis *artistichs* que usarem los xicots del vehinat en aquella edat en que no's te conciencia de las accions.

Representavam en un teatro casolá lo drama *Flor de un dia*, tarde y nit, y a fi de que 'ls espectadors de la funció de la nit, qu'eran los mateixos de la tarde, no coneguessen qu'era la obra de Camprodon, determinarem disfrassarnos de moro.

Lo titol del drama sardoní ha produhit entre la cursileria madrilenya, anécdotas xistosas. Una senyora preguntá en plena reunió si era en Vico o la Tubau el que feya lo paper de Thermidor. Si conegués a la tal senyora, li diria que Thermidor es lo nom d'un mes del calendari republicá francès.

La memorable Convenció de 1793, no volguent subjectarse al calendari romá, va fèrsen un de propi que constava de 12 mesos de 30 dias, anuyadintli a fi d'

any 5 dias que no pertanyian a cap mes y que 'n deyan complementaris. Thermidor significava lo mes de la calor, aixis com Frutidor lo mes de las fruytas.

Terminant aquestas disgressions preeliminaras que m'han portat mes enllá de lo que volia, entraré a parlar estrictament del drama *re estrenat* lo divendres 5 del corrent y traduhit del francès per Ceferino Palencia.

Lo refors de la companyia del teatro de la Princesa ab los actors Vico y Perrin, las novas decoracions, la reputació universal de l'autor de la obra y la atmosfera de que venia precedida, foren circunstancias prou importants, pera vuydar de localitats la taquilla hasta per la quarta representació.

No havent pogut assistir a la primera, sols donaré compte de las animadas dissencions que aquesta ocasioná entre crítics y periodistas d'ideas avansadas. Natural era que no estessin d'acort aquets últims ab la doctrina del drama sardoní y després qu'he pogut jutjarlo, he de confessar que la rahó estava de part d'aquets últims. Lo plan de l'obra es incidíus puig oculta d'una manera habilitosa sa danyada intenció de fer odiós lo sistema republicá.

Tots sabem que aquella Convenció nacional del 93 ab sa exagerada intransigencia, espargí lo terror per lo mon enter y que en las horrosas hecatombes de Robespierre, 's derramaren grifols de sanch ignocenta, pero la grandesa que respira aquell fet tant per sas fecondas concepcions, com per sos grans desacerts, foren de trascendentals conseqüencies per la humanitat entera y mostran prácticament per la soberania del poble que sos sofriments tenen un límit y que a grans mals grans remeys.

Los despillarros y 'ls abusos del absolutisme, produheixen lo cant de la marselesa, himne de repressalia contra lo poder autocràtic.

Deixant descartadas las ideas reaccionarias del autor y judicant lo drama per son aspecte literari, diré que enclou bellesas de primer ordre, dignes del primer dramaturch de nostra nació vehina.

Encanta aquell sabor d'època que respira tota la obra y esgarrifan sas situacions altament dramáticas.

No es possible presentar al espectador un cuadro mes patetich qu'el del final del segon acte, y tractaré de darne una idea.

Fabiana Leccouteux, protagonista del drama (Tubau), monja ursulina exclaustrada per la abolicio dels convents, perseguida a mort per la turba de descamisats sens altre crim qu'haver pertenescut a una ordre religiosa, 's troba refugiada en casa d'un amic del seu protector, jove militar, al servey de la república.

Marcial Hugon (Perrin), que tal es lo nom del esmentat protector, acaba d'ohir de boca de Fabiana, qu'en altre temps havia sigut sa estimada, que ja sols pertany a Deu, puig no havent sabut mes d'ell y creyentlo mort en llunyanas terras, havia professat en lo covent d'ursulinas, renunciand al mon y a tots los demés homes. Marcial li reclama lo compliment de sas promesas d'amor oferintli la má d'espòs, y en lo cor de Fabiana entra una lluyta terrible, entre 'l temor de faltar als juraments fets al desposarse ab

Deu ó als que feu avans á son promés espós. Los arguments de Marcial triomfan y cau aquesta en sos brassos.

Tant grata reconciliació es sorpresa per l' arribada dels agents de policia, que havent descobert l' amagatall de Fabiana, venen á incautarse d' ella, pera portarla devant del tribunal y á la guillotina.

Fabiana ab tota la enteresa qu' inspira lo fanatisme religiós declara sa personalitat y sa procedencia y sens fer cap protesta, 's deixa lligar per anar á una mort segura.

En aquell moment comensa á sentirse en lo carrer, l' eco confós d' un cant llunyá que va acostantse depressa. Es una tanda de jóves religioses de la mateixa ordre de Fabiana, que va á la guillotina y que plenas de resignació cristiana, entonan en lo camí del suplici. los cants religiosos apresos en lo claustre.

Los ecos d' aquell chor angelical de martirs, alternat ab lo burgit de la turba popular que fent escarni de la fé y apostrofant grosserament á las ignocents victimas, entona ab veu ayguardentosa l' impudich cant de la carmanyola, exaltan los sentiments de Fabiana que acostantse á la finestra y dirigint la veu á sas germanas, esclata ab aquesta interjecció: ¡Germanas mevas, jo també vinch á mori ab vosaltres!

Conegut ventatjosament Sardou per sa maestria en preparar los efectes de final d' acte, es aquest un d' aquells ahont hi brilla mes la flama del seu geni. Jamay havia vist en lo teatro un efecte tant hermós y que tant viva impresió deixés al espectador.

La obra te 'l defecte de no tenir un acte quart tant bó com lo segon. Lo paper de Carlos Laboussière (Vico), qu' es lo galan de la obra, si be es de molt treball y sobre tot molt llarch, no exigeix las facultats d' un actor de primer ordre. Lo fi moral de l' obra adoleix d' un gran defecte, pertanyent á la justicia divina, puig l' autor fa morir á Marcial en lo pati de la Conserjeria, d' un cop de pistola d' un gendarme y debia haver preferit que son pundonorós personatje, boig de desesperació y perduda tota esperansa de salvar del patíbul á sa estimada, s' hagués suicidat traspasstante 'l cor ab sa propia espasa, abans de ferlo morir d' una manera tant indigna com un criminal, á mans d' un esbirro detestable.

De la execusió diré que 's véu en tota la companyia 'l carinyo que té á la obra. La Tubau está á gran altura; Vico tant bé com son papé li permet y lo jove Perrin: fará carrera. Las decoracions del primer y quart acte son de molt bon efecte, representant la primera las riberas del Sena en lo punt conegut per l' isla y la segona lo pati de la Conserjeria. Si he de manifestar ma opinió respecte á la sort del Thermidor en lo teatro de la Princesa, seré fatalista. Lo teatro es aristocrátich de naixensa y los personatjes ab gorra frigia no hi escauben. Los dramas *du grand monde*, si que hi prenen carta de naturalesa.

Per aixó sospito que la vida del Thermidor será tant curta, que haventse estrenat en la segona década del mes *plués*, segons lo calendari republicá, no arribará á la segona del mes *ventós* y será una llástima.

A. B.

Lo Teatro

¿Qué es lo Teatro? Per la gent senzilla, un lloch ahont pot passarse molt bé 'l rató! per la gent cursí, diversió barato ahont ab poch gasto 'l senyoriu hi brilla.

Pe 'ls beyatos, maldat del infern filla pe 'ls richs, un lloch d' estarshi ab aparato pe 'l vell, un lloch ahont sense recato de la bolera hi veu la pantorrilla.

Pe 'ls actors es un modo fi de viure, negoci bonich per las empresas; un incitant pera 'ls autors escriure; un lloch ahont trobá nuvi las bellesas y, en fi, pera gosar, plorar ó riure lo temple esplendit de las nou de esas.

UN ARTISTA

Teatros locals

LICEO

S' han reanudat las representacions del ball *Excel-sior*, ab algunas decoracions del Novetats y prenenthi part la primera bailarina senyora Rossi.

L' espectacle atrau molta gent, especialment los dias festius, que s' ompla lo teatro tarde y nit.

De manera que los rumors pessimistas que havian corregut respecte del Liceo s' han desvanescut.

Mes val aixís.

CIRCO

Ultimament s' han representat *La Guerra Santa* y *El Salto del pasiego*, que han sigut molt ben rebudas per lo públich.

ROMEA

Dilluns passat, benefici del actor cómic Sr. Capdevila, lo teatro estava plé completament. Se posá en escena lo drama *¡Mal pare!* y s' estrenaren lo monolech *La pega d' en Llatzer*, original del Sr. Ayné y Rabell, y la pessa *La tunda*, del Sr. Armengol y Fonseré. D' aquestas duas obras ens en ocupém en la secció d' estrenos.

Lo Sr. Capdevila feu riure de debó á la concurrencia, ab sa natural vis cómica y rebé valiosos regalos dels seus admiradors.

L' estreno de *Hydro Mel* ha sigut aplassat per lo dimars de la setmana entrant.

TÍVOLI

—¿Pais de la olla, no es veritat?

—Si, senyors, y que 'm sembla que n' hi ha per dias.

NOVETATS

Ab una numerosa concurrencia tingué lloch dilluns lo benefici del actor cómic D. Frederich Fuentes, ab las obras *La relliscada*, *Si fa ó no fa*, l' estreno de la sarsueleta de C. Gumá, *Lo primer dia* y *Buenas noches Sr. D. Simón*. De *Lo primer dia*, 'n parlém en altre lloch de aquest número.

L'estreno del drama *La Sirena*, anunciat per dijous, s'ha aplassat per avuy dissapte. Prometém parlarne la setmana pròxima.

Per lo dilluns vinent s'anuncia lo benefici de la senyoreta Roca.

ELDORADO

Lo benefici del Sr. Cerbon se vegé concurredíssim. S'estrená ab éxit la sarsuela *El Prior y El Priorato*, que resultá ser la lletra del actor Sr. Sala Julién, y la música del mestre Cotó.

Ahir divendres devía tenir lloch lo benefici del actor Sr. Palmada, que es de suposar reculliría numerosos aplausos. Ne donarem compte en lo número próxim.

En aquest teatre s'prepara l'estreno de várias obras, *El Centinela*, entre ellas.

LABRUGUERA.

Teatro Extranjer

En la Comedia francesa s'ha estrenat un drama del inspirat poeta Joan Richepin, que porta per titol *Par la glaive*.

L'acció té lloch á Rávena en 1359. L'amor al país es l'ànima de aquesta obra purament romántica, un pòch confosa en son conjunt, però sembrada de bellesas y escrita en un llenguatje pur y enérgich, en versos sonors y robustos, com tots los que brollan de la ploma de Richepin.

Ambigu Comique.—*Les Gueux*, drama en cinch actes y un prólech, de Mrs. Cressonnois y Samson.

Donant compte del estreno, deya aixís *Le Gaulois*:

«Heusaquí un drama interessant. En primer terme, es bastant ben fet, pintoresch, conmovedor; després es la primera manifestació, en un teatro popular, de las aspiracions á la vegada socialistas y místicas, cuas vagas fórmulas s'esforsan en aclarir Tolstoi y sos admiradors. Es curiós, en efecte, seguir en son incert camí la evolució idealista que s'esbossa fa dos ó tres anys en l'esperit de certs escriptors y pensadors, y donarse compte de sa poderosa penetració en l'ànima obscura de las masses.»

La premsa parisién en general, deixant apart alguns reparos d'escola que s'han posat á la obra, convé en que aquesta va tenir bon éxit.

En las Folies Dramatiques s'ha posat en escena la ópera cómica *La cocarde tricolore*. Ab aquest mateix titol va estrenarse l'any 1830 una obra dels germans Cogniard, que obtingué llavors un gran éxit. Mr. Ordonnau ha agafat are dita obra y l'ha modernizada, conservant sols tres personatjes de l'antiga. La música del mestre Planquette, lo mateix que la lletra, han sigut molt aplaudidas.

Alexandre Dumas ha terminat una comedia que porta per titol *La route de Thèbes*, que s'posará en escena en lo Teatro Francés.—M.

Societats recreativas

LA LUZ DEL PORVENIR.—Ab un plé com de costum, diumenge al vespre, aquesta important Societat doná una de las funcions de reglament.

Se representá la divertida comedia *Un agregat de boigs*, distingintshi la Sta. Galcerán y los Srs. Mari, Plácido, Miracle, Castelló, Crespo y lo Sr. Saltiveri, que tingué confiada la direcció escénica.

La obra terminá de un modo original, no com marca l'exemplar, pero sigué dispensat per los aplausos y riallas del públich.

La Sta. Adelina Sala desempenyá lo conegut monólech *Vigilia de casament*, de la acertada manera que ella sab interpretar, essent objecte de una entussiasma acullida.

J. XIMENO.

LA BRUJA.—En aquesta favorescuda Societat instalada en lo Teatro Olimpo, se doná lo últim diumenge una de sas funcions reglamentarias, posant en escena la comedia *Los inconvenientes* y las sarsuelas *Lo pasado, pasado y Los embusteros*, desempenyantlas ab aplauso las Srtas Ferrer y Panadés y los Srs. Puiggari, Balmanya, Llano, Mora y Cots. Terminá la funció ab un lluhidíssim ball de societat.

Se'ns manifestá, que aquesta numerosíssima societat, ha projectat donar un ball de máscaras lo día 25 del corrent en lo Teatro Principal. A jutjar per los preparatius lo ball promet ser concurredíssim.

CIRCOL MERCANTIL FAMILIAR.—Ab un plé á vessar de selecta concurrencia, se representá diumenge á la nit lo drama *Vida ategre y muerte triste*, alcanthi numerosos aplausos las Sras. Bolea y Palá y los Srs. Llorens, Orero, Roig, Coma, Perez, Clapera, Molet y Marimon. En obsequi á las senyoretas se doná després un ball de Societat.

PICIO, ADAN Y COMPANYIA.—En la funció que doná diumenge á la nit aquesta tan favorescuda reunió, se posá en escena l'aplaudit drama, molts anys há no representat, *El rico y el pobre*, sent objecte d'una ovació, la agraciada senyoreta Virgili y los Srs. Mas, Domínguez, Ollé, Termens y Ros; especialment l'apreciable director d'escena Sr. Virgili, que mes d'una vegada en lo trascurs de l'obra se vegé colmat de nutrits aplausos que li prodigaba l'entussiasmada y numerosa concurrencia.

Com á fi de festa hi hagué lo corresponent ball.

LA CATALANA.—Bastant concorreguda se vegé la funció que doná aquesta societat lo prop passat diumenge. *Una calaverada y Cel rogent*, fou l'únich que s'posá en escena, siguent suficient perque hi alcanseassin aplausos las Sras. Balmes y D. P., y los Srs. Jordi, Juliá, Durán (A.), March y Diaz.

L'imprescindible ball, doná fi á l'agradable vetllada.

ARGENSOLA.—Está situada en Gracia y en el local que ocupa lo Foment Protector.

Per causas imprevistas se sospengué la representació de *Lo Más perduto* que se havia de donar lo diumen-

ge passat á la tarde, posant en son lloch las comedias *Las dos joyas de la casa* y *Lo noy de casa*, com aquell qui diu sense ensajá. Aixó siguié causa de que l'interpretació fos deficiente, trayentne tot lo partit que pogueren, obtenint per sa bona voluntat una benevolencia que 's convertí al cap y al fi en aplauso pe 'ls que prengueren part en lo desemenyo de las dugas, especialment la simpática y estudiosa senyoreta Garzón y los Srs. Mas, Barberán, Travería, Castellá, Prat y Estruch.

Per últim se satisfé l'afició dels deixebles de Terpsicore.

FOMENT PROTECTOR DE GRACIA.—Lo mateix drama de diumenge se posá en escena, *Los perros del Monte de San Bernardo*, y lo mateix bon éxit obtingué per tots quants hi prengueren part.

Lo *quid* del vespre, era 'l debut de la tiple María Vila ab *El gatito de Madrid*, la qu' entussiasmá al públich, ab sa bonica veu, secundatla perfectament la Srta. Llonch y los Srs. Más, Vidal y Gros.

R. OJEDA.

Dolora

I
¡Quin estruendo més gran! ¡Esbarats corren
xichs y grans pels carrés.
Una má criminal ha encés la metxa
á un petardo, intentant contra 'l burgés.

II
La justicia acut prest á la hecatombe
trovant per trista sort,
ventjat lo fer rencor d' uns quants ilusos
ab la vida d' un trist treballador!

IGNASI IGLESIAS

Diálech d' amor

—Jo coneix una nineta
molt cándida y molt...

—Bella?...—

—No he vist jamay, Mundeta
un rostre com lo de ella.—

—Hermosa?...—

—¡Mes qu' hermosa!—

—¡Deu meu, n' estich gelosa!—

II

—¡Té un cor aytal criatura!...—

—Bon cor?...—

—¡Es una joya!

Un angel de l' altura

apar molt mes que noya—

—Es bona?...—

—¡Encara passa!—

(¡Oh! l' ánima se' m glassa!)

III

—¡No 's creu se bona y bella!—

—Modesta?...—

—A tota proba.—

—Aviat, digam aquí es ella
que del meu cor te roba?—

—Guayta al mirall, soleta,
y la veurás, Mundeta.—

VICTORIA PONS

Novas

Ab lo número d' avuy regalém las planas 3-4 y 43-44 del drama *L' Agulla*.

La fulla del repartiment de personatges la donarém apart y junt ab un prólech que hem encomanat al reputat poeta D. Frederich Soler; ho donarém próximament ab numeració romana pera que puga col·locarse davant del llibre de D. Francesch Pelay y Briz.

Las societats recreativas de la vehina vila de Badalona se preparan pera celebrar ab lluhits balls la temporada de Carnaval, distingintse entre ellas lo cassino «Apolo» y lo Cassino Recreatiu; las societats «Rosita» y lo teatro del «Centro» los han ja inaugurat y 's veuen molt concorreguts de elegants máscaras.

En dit teatro del «Centro» actúa una companyia de sarsuela que reculleix abundants aplausos.

Una companyia dramática dona funcions en lo teatro «Zorrilla» y está dirigida per lo primer actor don Ricardo Valero.

De las últimas obras posadas en escena, *La Pasiónaria* ha obtingut molt favor del públich, haventshi distingit lo actor Sr. Labastida, en lo paper de protagonista.

En los treatros «Principal» y «Cervantes» de la ciutat de Sabadell, hi treballa una companyia de sarsuela, formada, entre altres actors, de las Sras. D.ª María Pizarro y D.ª Josefina Simó (tiples), y los Srs. Roca, Flaquer, Querol, Gimeno y Guasch.

Las obras últimament representadas son *El lucero del alba*, *El mismo demonio* y *El monaguillo*.

Han visitat nostra Redaccio la acreditada revista catalana *L' Avenç*, que 's publica en aquesta ciutat, y *Los Amichs Tintorers*, órgan de la societat del mateix nom, de Barcelona; y *La Unión de los Pueblos*, de Sant Martí de Provensals, *La Revista de Sabadell*, periódich diari de la localitat esmentada, lo *Boletín de la Biblioteca Museo Balaguer*, de Vilanova y Geltrú, lo *Setmanari Catalá*, de Manresa, y *El Eco de Badalona*.

A tots doném grácias per sa atenció, y corresponém gustosos ab nostre cambi.

Los Srs. D. J. Asmarats y D. R. Alonso han tingut la deferencia de enviarnos un exemplar de la seva última obra «Aucells de jardí.»

Es una comedia en un acte, estrenada ab éxit durant la actual temporada en lo teatro «Calvo-Vico.»

La obra se ven á 2 rals en los kioscos.

Iguament hem rebut dos exemplars del monólech

La pega d'en Llatzer! original del Sr. Ayné y Rabell, de quin estreno doném compte en aquest mateix número.

♦♦

Hem rebut un bonich cartell de la societat «La Seba», per medi del que s'convoca als poetas festius pera concorrer al tercer certámen celebrat per la societat.

Los premis oferts son nou y los temas de molta broma.

Fins al 45 de Mars queda temps pera obtar als premis.

♦♦

Bellament estampat en la impremta de *L'Avenç*, ha donat a llum lo escriptor D. Ramon D. Parés, un volúm de mes de 300 planas, ab lo nom de «A dos vientos.»

La obra del Sr. Parés es un llibre útil, del cual parlaré un dia pròxim, en la Secció de Bibliografia.

Quedém altament reconeguts á dit autor per la atenció que li ha merescut nostre director.

♦♦

Ha entrat á formar part de la Redacció de nostre setmanari, lo jove poeta D. Ignasi Iglesias, qual nom es ja conegut de tots nostres llegidors.

♦♦

Ha sigut admés en lo teatro «Calvo-Vico» un drama catalá, titolat *¡Fratricida!*

♦♦

Per dissencions hagudas entre lo Sr. Ferrer y Codina, y lo Sr. Tutau, director del teatro de Novetats, lo primer de dits senyors ha prohibit la representació de las sevas obras en l'esmentat teatro.

Per aquest mateix motiu, la Sra. Parreño deixarà de formar part de la companyia en quan acabi la contracta.

♦♦

L'«Orfeo Catalá», associació fundada recentment en aquesta ciutat, ha nomenat la seva Junta directiva, la cual está formada per los senyors següents:

President, D. Fernando Trulls; Vis-president, don Amadeo Vives; Secretari, D. Simon Artés; Vis-secretari, D. Pere Virgili; Tresorer, D. Romon Farreras; Bibliotecari D. Santiago Mon; Vocals, D. Lluís Millet; D. Jacinto E. Tort y Daniel y D. Aureli Campmany.

Enigmas

TRENCA-CLOSCAS

LOLA TÖRETE

GIRONA

Combinar lo títol de un setmanari catalá.

H. ROLUS.

ENDAVINALLA

L'home passa en mi 'ls millors
y pitxors temps de la vida,
y encara que siga vell
me fan de nou cada dia;
y sens ficarme en ningú
en mi tot lo món se fica.

PEP SERRA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

4 2 3 4 5 6—En los mars.

3 5 4 2 6— » » costas.

4 2 4 5—Deu mitològich.

3 5 6—Prenda militar.

4 2—Animal domèstich.

4 5—Lletra grega.

4 5 3—Membre humá.

4 5 4 2—Part del cos.

4 2 3 3 5—Vehicul.

4 2 6 2 4 2—Pessa de roba.

Nov Ros.

GEROGLIFICH

```

      :: +
T  T  T  T  T  T  T
      T  T  T
      +
      I  N
      G  L
      :  O  O
  
```

CINTET BARRERA Y CARGOL

(Las soluciones en lo pròxim número).

Soluciones als Enigmas insertats en lo número 2.

Logogrifo numèrich: MARIANO.

Conversa: PAPER.

Trenca-closcas: LAS RELIQUIAS DE UNA MARE.

Geroglífich: COM MES MESTRES MENOS ASAS.

Correspondencia

M. Gaspart Xalabarder: será servit.—A. Pallejá: publicaré alguna cosa.—K. Rolus: Ja hi veurá lo que serveix.—J. Costas: anirá l'*Intrigulis*.—A. Fernández: de lo remés serviré la composició (?).—I. Martínez: las soluciones acertadas, del demés aprofitaré lo que vagi millor.—J. T. R.: lo final no marxa prou bé.—A. Atlaliv: no ho fassí ab llapis.—Joseph Escachs y V.: rebut lo seu, miraré aprofitarne alguna cosa.—Francéch Torres: aquesta vegada no 'ns satisfá.—Mayet: lo que mes nos comvè son treballs curts.—Joseph Canyellas: ¡lo que 's la Pastora si no s'espera assentada!..—Cintet Barrera y Cargol: anirá lo *Geroglífich*.—Domingo Bartrina: gracias, pero envihins altre trevall.—Andreu Font: se agraheix la bona intenció, afortunadament nosaltres no hem de fer *esforsos de flaquesa*.—Jepet de l'orga: mil gracias, no ho insertaré pero es avís que 'ns serviré.—F. Vilanova: queda servit.—Llorens Camps y Vinyas: conforme.—Paquito: están bé.—Joseph M. Feliu: sobretot no s'impacienti.—Enrich Petit, Josefa M., Antonio Roqué y E. Magarrinya: están perdent lo temps inutilment.—Joseph Cuyás: aceptát.—August Masagué: la solució está bé.—Noy Ros: veurém de insertar lo *cuadrat*.—Hostafranki: anirá la *carada*.—QUEDA PER CONTSETÁ LA CORRESPONDENCIA REBUDA DESDE DIMECRES ÚLTIM.

La Catalana. — Imp. de J. Puigventós, Dormitori de St. Francesch 5,